

Richtlijnen fiscale aangifte inkomstenjaar 2023 – aanslagjaar 2024

sociale bijdragen – toekenningen/bezoldigingen aan meewerkende echtgenoten
bijdragen VAP – premies POZ en pensioensparen – sociale uitkeringen zelfstandigen

1. Vooraf

Waar 2 kolommen zijn voorzien, moeten personen die alleen een aangifte indienen, steeds de linkerkolom invullen. Gehuwden en wettelijk samenwonenden die een gezamenlijke aangifte indienen, dienen de gegevens van de oudste in de linkerkolom en die van de jongste in de rechterkolom in te vullen.

2. Sociale bijdragen

1. Betaalde sociale bijdragen

Betaalde sociale bijdragen zijn **integraal aftrekbaar** als beroepskost. Betalingen uitgevoerd voor de gelijkstelling van een **studieperiode** vallen hier eveneens onder. Dit bedrag is inbegrepen in het fiscaal attest dat Liantis opstelt.

Sociale bijdragen			
als zelfstandige die 'winst' aangeeft	Deel 2 Vak XVII	code 1632 – 17	code 2632 – 84
als bedrijfsleider	Deel 2 Vak XVI	code 1405 – 50	code 2405 – 20
als zelfstandige die 'baten' aangeeft	Deel 2 Vak XVIII	code 1656 – 90	code 2656 – 60
als meewerkende echtgeno(o)t(e) (maxi)	Deel 2 Vak XX	code 1451 – 04	code 2451 – 71

2. Terugbetaalde sociale bijdragen

Teveel betaalde sociale bijdragen die door het sociaal verzekeringsfonds worden terugbetaald dienen als inkomsten (bezoldigingen, winsten, baten) beschouwd te worden en als dusdanig ingevuld te worden op de fiscale aangifte. Deze bijdragen werden voordien immers onterecht als beroepskost in mindering gebracht. Als het bedrag van de terugbetaalde bijdragen het bedrag van de betaalde bijdragen overschrijdt, dan wordt het saldo belast als een beroepsinkomen. Hierop bestaat één uitzondering, nl. voor bedrijfsleiders (die hun inkomen als bezoldiging aangeven): voor hen wordt het eventuele saldo niet belast. Zij moeten dit saldo dan ook niet aangeven.

3. Betaalde of terugbetaalde sociale bijdragen na stopzetting van de zelfstandige activiteit

Dienen als volgt te worden aangegeven in de belastingaangifte:

Sociale bijdragen na stopzetting			
betaalde sociale bijdragen	Deel 2 Vak XXI	code 1697 – 49	code 2697 – 19
terugbetaalde sociale bijdragen	Deel 2 Vak XXI	code 1695 – 51	code 2695 – 21

3. Toekenning meewerkende echtgeno(o)t(e) (mini-statuu) (mini-statuu)

Het bedrag van de toekenning aan de meewerkende echtgeno(o)t(e) mini-statuu dient ENKEL te worden ingevuld in de kolom van de hoofdzelfstandige.

Hoofdzelfstandige			
als zelfstandige die 'winst' aangeeft	Deel 2 Vak XVII	code 1616 – 33	code 2616 – 03
als zelfstandige die 'baten' aangeeft	Deel 2 Vak XVIII	code 1663 – 83	code 2663 – 53

4. Bezoldiging meewerkende echtgeno(o)t(e) (maxi-statuu) (maxi-statuu)

Het bedrag van de bezoldiging aan de meewerkende echtgeno(o)t(e) is fiscaal een beroepskost voor de hoofdzelfstandige en dient als dusdanig te worden ingevuld in de kolom van de hoofdzelfstandige.

Hoofdzelfstandige			
als zelfstandige die 'winst' aangeeft	Deel 2 Vak XVII	code 1611 – 38	code 2611 – 08
als zelfstandige die 'baten' aangeeft	Deel 2 Vak XVIII	code 1669 – 77	code 2669 – 47

OPGELET: het bedrag van de bezoldiging is een **eigen inkomen voor de meewerkende echtgeno(o)t(e)**. Dit bedrag dient daarom ook te worden ingevuld in **Vak XX (code 1450 – 05 / 2450 – 72)**. De sociale bijdragen betaald door een meewerkende echtgeno(o)t(e) maxi-statuu zijn aftrekbaar als beroepskost (zie ook tabel onder punt 2.1: code 1451 – 04 / 2451 – 71).

5. Zelfstandige helpers

Helpers zijn natuurlijke personen die de zelfstandige bijstaan of vervangen in de uitoefening van diens zelfstandige beroepsactiviteit. Voor de geholpen zelfstandige is het inkomen uitbetaald aan de helper een beroepskost. Voor de helper verschilt de fiscale aangifte van het inkomen en de betaalde sociale bijdragen naargelang de situatie:

1. Helper is inwonend gezinslid van de geholpen zelfstandige

Als de helper een familielid is van de zelfstandige en bovendien op hetzelfde adres als de zelfstandige gedomicilieerd is, dan mag de helper zijn inkomen aangeven in **Deel 1** van de fiscale aangifte.

Zelfstandige helper			
inkomsten	Deel 1 Vak IV	code 1250 – 11	code 2250 – 78
betaalde sociale bijdragen	Deel 1 Vak IV	code 1257 – 04	code 2257 – 71

OPGELET: wanneer de zelfstandige de vergoeding van een helpend kind in mindering brengt als beroepskost, dan wordt het kind fiscaal niet langer als ten laste beschouwd!

2. Helper is geen inwonend gezinslid van de geholpen zelfstandige

Indien de helper geen inwonend gezinslid is van de zelfstandige, dan dient hij zijn inkomen als helper aan te geven in **Deel 2** van de fiscale aangifte, in de **rubriek 'winst' of 'baten'**, naargelang het geval.

Zelfstandige helper (winst)			
inkomsten	Deel 2 Vak XVII	code 1600 – 49	code 2600 – 19
betaalde sociale bijdragen	Deel 2 Vak XVII	code 1632 – 17	code 2632 – 84

Zelfstandige helper (baten)			
inkomsten	Deel 2 Vak XVIII	code 1650 – 96	code 2650 – 66
betaalde sociale bijdragen	Deel 2 Vak XVIII	code 1656 – 90	code 2656 – 60

6. Vrij Aanvullend Pensioen (VAP)

De bijdragen betaald in het kader van het VAP voor zelfstandigen zijn eveneens fiscaal aftrekbaar.

VAP-bijdragen			
als zelfstandige die 'winst' aangeeft	Deel 2 Vak XVII	code 1632 – 17	code 2632 – 84
als bedrijfsleider	Deel 2 Vak XVI	code 1405 – 50	code 2405 – 20
als zelfstandige die 'baten' aangeeft	Deel 2 Vak XVIII	code 1656 – 90	code 2656 – 60
als meewerkende echtgeno(o)t(e) (maxi)	Deel 2 Vak XX	code 1451 – 04	code 2451 – 71
als loontrekkende geconventioneerde zorgverlener	Deel 1 Vak IV	code 1257 – 04	code 2257 – 71

Merk op dat de VAP-bijdragen in hetzelfde vak komen als de sociale bijdragen. Beide bedragen mogen dus samengeteld worden.

7. Pensioenovereenkomst voor Zelfstandigen (POZ)

De premies betaald in het kader van de POZ dienen te worden aangegeven in **Deel 1 Vak X – code 1342 – 16 / 2342 – 83**.

8. Pensioensparen

De premies betaald in het kader van het pensioensparen dienen te worden aangegeven in **Deel 1 Vak X – code 1361 – 94 / 2361 – 64**.

9. Vervangingsinkomens en sociale uitkeringen in het stelsel van de zelfstandigen

1. Wettelijke uitkeringen bij ziekte of invaliditeit (inclusief moederschapsuitkeringen betaald door het ziekenfonds)

Wettelijke uitkeringen bij ziekte of invaliditeit			
ziekte- of invaliditeitsuitkeringen	Deel 1 Vak IV	code 1266 – 92	code 2266 – 62
aanvullende ziekte- of invaliditeitsuitkeringen	Deel 1 Vak IV	code 1269 – 89	code 2269 – 59
bedrijfsvoorheffing	Deel 1 Vak IV	code 1286 – 72	code 2286 – 42

Wist je dat ...

vervangingsinkomens worden ingevuld in Deel 1 van de aangifte?

2. Uitkeringen in het kader van het klassiek overbruggingsrecht, mantelzorg, vaderschaps-, geboorte-, rouw-, adoptie- of pleegouderverlof en tijdelijke ouderschapsuitkeringen ('corona ouderschapsverlof voor zelfstandigen')

De bedragen ontvangen in het kader van het klassiek overbruggingsrecht, het vaderschaps-, geboorte-, rouw-, adoptie- of pleegouderverlof en als zelfstandige mantelzorger en tijdelijke ouderschapsuitkeringen worden aangegeven in **Deel 1 Vak IV – code 1271 – 87 / 2271 – 57**.

3. Uitkeringen in het kader van het crisis-overbruggingsrecht

Naar aanleiding van de coronacrisis voerde de overheid tijdelijk verschillende vormen van 'crisis-overbruggingsrecht' in: het crisis-overbruggingsrecht wegens verplichte sluiting (inclusief dubbel overbruggingsrecht), het crisis-overbruggingsrecht wegens onderbreking van minstens 7 dagen, het crisis-overbruggingsrecht ter ondersteuning van de heropstart ('relance-uitkering'), het crisis-overbruggingsrecht wegens omzetzaling, het crisis-overbruggingsrecht wegens zorg voor een kind en het crisis-overbruggingsrecht wegens quarantaine.

- Zelfstandigen die hun inkomen als 'bezoldigingen van bedrijfsleiders' aangeven, meewerkende echtgenoten die hun inkomen als 'bezoldigingen van meewerkende echtgenoten aangeven' en zelfstandige helpers die hun inkomen in Deel 1 aangeven, geven de in 2023 ontvangen uitkeringen in het kader van het crisis-overbruggingsrecht zonder onderscheid aan

in **Deel 1 Vak IV – code 1271 – 87 / 2271 – 57**.

- Zelfstandigen die hun inkomen als ‘winst’ aangeven:
 - Geven uitkeringen crisis-overbruggingsrecht ter ondersteuning van de heropstart (‘relance-uitkering’), wegens omzetsdaling en wegens zorg voor een kind eveneens aan in **Deel 1 Vak IV – code 1271 – 87 / 2271 – 57**.
 - Geven uitkeringen crisis-overbruggingsrecht wegens verplichte sluiting (inclusief dubbel overbruggingsrecht), wegens ‘vrijwillige’ onderbreking van minstens 7 dagen en wegens quarantaine aan in **Deel 2 Vak XVII – code 1636 – 13 / 2636 – 80**. Deze uitkeringen zijn afzonderlijk belastbaar aan 16,5%.
- Zelfstandigen die ‘baten’ aangeven:
 - Geven uitkeringen crisis-overbruggingsrecht ter ondersteuning van de heropstart (‘relance-uitkering’), wegens omzetsdaling en wegens zorg voor een kind eveneens aan in **Deel 1 Vak IV – code 1271 – 87 / 2271 – 57**.
 - Geven uitkeringen crisis-overbruggingsrecht wegens verplichte sluiting (inclusief dubbel overbruggingsrecht), wegens ‘vrijwillige’ onderbreking van minstens 7 dagen en wegens quarantaine aan in **Deel 2 Vak XVIII – code 1682 – 64 / 2682 – 34**. Deze uitkeringen zijn afzonderlijk belastbaar aan 16,5%.

Opgelet: de afzonderlijke belasting tegen 16,5% voor winst- en batenbehalers is maar van toepassing in de mate dat voldaan is aan de zgn. ‘4x4-regel’. Bij overschrijding van de ‘4x4-regel’ is het saldo gezamenlijk belastbaar en moet dit saldo aangegeven worden in **Deel 2 Vak XVII – code 1637 – 12 / 2637 – 79 voor winstbehalers** en **Vak XVIII – code 1683 – 63 / 2683 – 33 voor batenbehalers**.
Meer info over de ‘4x4-regel’ liantis.be/nl/nieuws/overbruggingsrecht-fiscale-impact

4. De eenmalige coronapremie

Zelfstandigen die aan bepaalde voorwaarden voldeden, kregen een ‘eenmalige coronapremie’ (598,81 euro bruto) uitbetaald van het sociaal verzekeringsfonds. Deze premie is voor alle zelfstandigen afzonderlijk belastbaar aan 16,5%. De bruto premie moet aangegeven worden in **Deel 1, in vak IV – code 1309 – 49 / 2309 – 19**.

5. Pensioenen

Pensioenen			
rustpensioen verkregen vanaf de wettelijke pensioenleeftijd	Deel 1 Vak V	code 1228 – 33	code 2228 – 03
rustpensioen verkregen vóór de wettelijke pensioenleeftijd	Deel 1 Vak V	code 1211 – 50	code 2211 – 20
overlevingspensioen en overgangsuitkering	Deel 1 Vak V	code 1229 – 32	code 2229 – 02
bedrijfsvoorheffing	Deel 1 Vak V	code 1225 – 36	code 2225 – 06